

МѢСЕЧНО ИЛЛЮСТРОВАНО РЕЛИГИОЗНО СПИСАНИЕ.

Год. VII.

Ноемврий 1898.

Брой 11.

СОФИЙСКАТА ЛОТАРИЯ.

Тя си показва рогата. Отъ колониите на вѣстници, отъ голѣми червени, сини и бѣли обявления заѣпени по видните мѣста изъ улиците, тя ся усмихва на населението и съ най ласкателни думи му обѣщава златни планини. Честита Бѣлгария че е огрѣя такъво свѣтло слѣнце! Сега не остава нищо друго освѣнъ да си ипродадемъ всичко, даже и шапкѣтъ отъ главитѣ и кундурутѣ и царвулитѣ отъ краката, и да ся снабдимъ съ билети отъ тази златна рудница, защото *сигурно* е за всякого да спечали главната печалба, и въ растояние на щесть мѣсяци отъ 10 Дек., Бѣлгария ще притежава единъ *купъ* богатиши, между които и нѣкои милионери. Колко наврѣменно е появленето на тази лотария! Тя нѣмание да привлече върху си такъво голѣмо внимание ако бѣше ся въвела въ други по охолни години, когато търговията е развита и плодородието изобилно, защото въ такъвъ случай, и съ нея, и безъ нея; нѣ сега, когато търговията е мѣртва, когато селянитѣ сѫ осиромашели до неимовѣрност и сѫ принудени да продаватъ чергитѣ и ризитѣ си отъ гърба, за исплащанието на дѣлгове и данъци—въ тази крайна народна нужда — Соф. Лот. ся явява като балсамъ за раната и дѣждъ за сухата и безводна земя!

Читателю, отваряй си очитѣ. Да ся варътъ лотарията като отъ огънъ. Тя е единъ видъ разбойничество по мастерско и по опас-

но отъ онова на едноврѣменните банибузаци които немилостиво събличаха народи ни. Когато образуваниетѣ народи, които сѫ вѣусили отъ отровните плодове на лотарията, съ законъ ги учищожаватъ и забраняватъ и налагатъ тѣжка глоба на всякого който би пратилъ лотарийни билети чрѣзъ попцата. Бѣлгария прави лотарията една легала институция. Това показва че ний национализтуваме, вмѣсто да напрѣдватеме.

По страшна чума и по голѣмъ деморализаторъ отъ лотарията не може да има за единъ народъ. Ний сѫ надѣмъ че Бѣл. народъ, който е прочутъ по своята спестовност, който още не е заразенъ до такъва голѣма стѣпенъ, както нѣкои други народи, отъ комарджилъци и лотараджийство, ще покаже едно съвсемъ студено рамо на лотарията и ще ѝ ритне едно такова *текме* ѹто да направи сѫществуванието ѹкъ не разпратена Бѣлгария невъзможно, и по скоро да испрати у дома имъ разигрѣ нѣмски спекуланти които сѫ дошли тукъ да богатѣятъ по единъ лесенъ начинъ отъ бѣдния Бѣл. народъ. Твърдѣ ни е приятно че една частъ отъ пресата ся е опѣчила противъ тази холера, лотарията. Нека сега духовенството издигне мощната си гласъ и да прѣдупрѣди наството си противъ злото като му покаже че духътъ на Християнството е противъ всякъвъ видъ комарджилъци и лотарии.

Съ удоволствие замаме отъ в. „Прѣпорецъ“ слѣдующето:

Споредъ договора, Лотарийното Дружество има право, прѣзъ двадесетъ години, да издава на година по 100,000 лоза по за 115 лева и 20 ст. единътъ, или пласирва лозове на стойностъ 11,520,000 лева годишно. При тая сумма, като прибаимъ извѣредиятъ приходъ отъ спечелившите и, слѣдователно, стапали „свободни“ лозове, Лотарийното Дружество ще има единъ годишенъ приходъ нарастващъ отъ 990 хиляди лева. Значи, споредъ договорътъ, Лотарийното Дружество да пласирва прѣзъ 20 години, лозове по за $12\frac{1}{2}$ милиони лева годишно, или изцѣло 250 милиона лева! Отъ тѣзи 250 милиона лева, на Българскиятъ народъ ѝ видъ на печалби, годишно трѣбвало би да се възвраща суммата отъ 7,251,600 лева или, прѣзъ 20 години, да се възврнатъ всичко на всичко 14,503,200 лева. Останалитъ 105 милиона лева ще отидѣтъ за разноски, за покриване правото на концесия отъ по 600,000 л. годишно и за печалба на Дружеството. При това да се не забравя, че въ разноските не влизатъ никакви сумми за даждия, както гербовъ сборъ и пр., защото тѣзи даждия, споредъ договорътъ, оставатъ за смѣтка на общината. Като извадимъ тѣзи разноски отъ гербовиятъ сборъ, който общината трѣбва да заплаща на държавата, то и нейния годишенъ приходъ отъ Лотарията ще спадне отъ 600 на 480 хиляди лева! Съ една дума, срѣщу единъ приходъ прѣзъ цѣлите 20 г. отъ 8 милиона л., Българскиятъ народъ се облага съ едно даждие отъ 250 милиона, отъ които 93 мил. съставятъ разноските за неговото събирание, а останалитъ 145 милиона раздаватъ се за поощрение на мързелътъ и развратътъ, за умножаване числото на невропатитъ и умопобъркванитъ.

Нека разгледаме въпросътъ отъ частно финансово гледище, т. е. отъ гледище на сиромашките кесии, които до пара има да се исправятъ отъ ламтение за лесно обогатяване. На чело въ планътъ за Лотарията стои като мото: „50,000 лозове, 25,000 печалби“. Това мото е една нагла измамка, защото заставя всѣки да мисли като че ли отъ всѣки два номера единътъ има да спечели. Работата е съвсемъ иначе. Лозоветъ сѫ дѣйствително 50 хиляди, но понеже тегленията ставатъ шестъ пъти, то тегленитъ номера ще бѫдатъ 300 хиляди, отъ които 300 хиляди номера, падатъ се печалби само

на 20 хиляди. Съ една рѣчъ, шансътъ за печалба се отнася не като едно срѣщу двѣ, а като едно срѣщу друго дванадесетъ. Но отъ 25-тъ хиляди печаливши номера трѣбва да извадимъ 23,600 номера, чиято печалба, слѣдъ задържката отъ 20%, е почти ранна на внесенитъ до тогава пари, което не съставя никаква печалба. Въ тоя случай, сѫщински печаливши номера сѫ на брой всичко 1400, които спрѣмо 300 хиляди номера даватъ шансъ отъ 1 къмъ 215! Тоя шансъ много се намалява, когато се взематъ въ прѣвидъ спечалившите лозове, които при слѣдующите най-важни тегления ставатъ „свободни“. Тоя шансъ още повече се намалява, като се сметнатъ и останалите „свободни“ лозове, поради невъзможността на клиентите да издържатъ борбата до шестътъ тегление. Такивато „свободни“ лозове увеличаватъ шансътъ на Лотарийното Дружество, както и на главните коллектори, разбира се, за смѣтка на ония топковци, които сѫ плащали при първите тегления, гдѣто шансътъ е минималенъ, защото отъ 50 хиляди номера печелятъ само 1500 или 2000, когато на последното тегление отъ 50 хиляди номера печелятъ 16 хиляди, при това на сумма отъ 3,350,800, до като суммата на печалбите отъ всички прѣдшествуващи тегления едвамъ достига $1\frac{1}{4}$ милионъ. И това всичко за ония играчи, които ще могатъ да издържатъ до край борбата, т. е да взематъ участие по-лѣдователно и въ шестътъ тегление. Каквото, обаче, можемъ каза за ония, които при първото и второто още тегление ще напуснатъ по една или друга причина Лотарията, ако не че тѣ сѫ хора, които просто на просто хвърлятъ парата си въ океана, гдѣто безслѣдно ще се изгуби. За това стига да упоменемъ, че при първите тегления, за да се надѣватъ на една печалба отъ левъ, трѣбва да внесешь най-малко петь. Такъвъ е шансътъ на сполучката. Но ако тѣзи играчи сѫ най-легковѣрните, то не по-малко сѫ слабоумни и ония играчи, които въ своята „умностъ“ ривикватъ на помощъ цѣлата военна тактика. Тѣ казватъ: „Азъ ще си нареда така номерата, щото да има и тежка артилерия, и легка кавалерия, и бърза пѣхота. Цѣлъ лозъ не купувамъ, но, намѣсто него, ще си взема двѣ половинки отъ разни номера. Ще взема още единъ лозъ отъ четвъртинки отъ разни номера, както и единъ отъ

осминки, тоже отъ разни номера. За парите отъ три лозове, ще имамъ шансътъ тѣкмо на 14 лозове.“ На такивато умници трѣбва да се признае едно, че тѣ успѣватъ да умало-важатъ ударътъ на загубата, понеже посто янно тѣ печелятъ, губятъ; но, наверно, най-накраятъ ще бѫдатъ на загуба. Печалбата за тѣхъ е само въ това, че ще биватъ посто янно залъгвани при съвсѣмъ малъкъ шансъ да бѫдатъ удовлетворени. Тѣ нѣ ще могатъ да бѫдатъ удовлетворени, защото съ раздробяване тѣхната загуба тѣ раздробяватъ и печалбата. Такивато играчи приличатъ на ония герои прѣдизвикатели, чиято първа грижа въ въоръжената срѣпа е отстъплението. Такивато герои, обикновено, ядатъ бой. И наистина, какво значение има рискътъ, ако не надеждата въ случай на некоя крупа печалба. Човѣкъ, който се рѣшава на лотария да даде сто лева, най-малко за да бѫде удовлетворенъ, трѣбва да получи поне 1000. Но прѣзъ всичките шестъ тегления, срѣщу 300,000 номера печалята нагорѣ отъ хиляда лева само 233, значи, шансътъ за една удовлетворителна печалба е 1/1315. Въ такъвъ случаи, за оня, който е раздробилъ лозътъ си на половинки, шансътъ за подобна печалба ще бѫде едвамъ 1/2530; за оня, който е раздробилъ лозътъ си на читвъртинки, тоя шансъ ще бѫде 1/12.000; а за оня, който има осминка — шансътъ му спада до 1/20,000! Други нѣкои хитреци сѫ се завзели да със тавятъ и дружества, съ цѣль да се играе на Лотарията. До сега, за укоръ на законите, подобно дружество сѫществуващо въ града Руссе, чито членове сѫ исклучително мюсюлманци, т. е. хора на късметътъ. Нѣкои спекуланти почнали сѫ да распространятъ тоя родъ игра и въ столицата. Ние мислимъ, че длъжностъ на властта е да забрани подобни комарджийски сдружвания, защото тамъ се най-много развива мошеничеството, така строго прѣслѣдано отъ законите.

Онова, което най-много привлича легковѣрните и слабоумните да се надѣватъ — въ лотарии, сѫ голѣмите кръгли сумми. Уверени сме, че много малцина сѫ ония отъ играчите, които ще правятъ горните сметки, защото, ако тѣ това биха знали, нѣмаше да взиматъ участие въ Лотарията. Обикновено ще взиматъ участие по-слабите хора, а тѣ нѣматъ търпение да слушатъ, камо ли да праватъ тѣзи изчисления. Тѣзи хора ще

се увеличатъ отъ „голѣмата печалба въ най-щастливъ случай: златни **500,000** лева.“ За жалостъ, този най-щастливъ случай може да се представи едвамъ въ 60 и словомъ шестдесетъ милиона случаи единаждъ! И ето защо. Тая печалба отъ 500 хиляди лева е възможна, ако премията отъ 300 хиляди се събере съ първата печалба отъ 200 хиляди, а това е възможно, ако първата печалба отъ 200 хиляди бѫде последвани отъ двѣстѣтѣ по-видни печалби при шестото тегление. Значи, за да се падне печалбата отъ 200 хиляди лева, има се шансъ 1/300,000 а за да може тя да се присъедини съ премията и да се получатъ 500,000, шансътъ пада на 1/300,000 \times 200 — 1/60,000 000! Понеже при $2\frac{1}{2}$ милиона жители, у васъ има единъ самъ Князъ, то онзи, който бѣ се надѣвалъ да спечели „голѣмата печалба въ най-щастливъ случай,“ по-скоро би ималъ 17 щастливи случаи да се роди Князъ, нежели веднѣкъ да се добере до най-щастливия случай. Комуто кокошка е испила умътъ, може да се надѣва и на това чудо. Обаче, такивото джлбоки мечтатели медецината испраща въ лудницитѣ.

Но кому ще се падне тази печалба, може да попита наивните читатели?

Тази печалба т. е. „голѣмата въ най-щастливъ случай,“ както премията, както и другите голѣми печалби, обикновено ще си оставатъ въ кошътъ неистеглени. Това ще става, не поради нѣкаква недобросъвѣтностъ при теглението или поради нѣкаква магия, ами просто и чисто за това, че Лотарийното Дружество всѣкога ще има най-голѣмиятъ шансъ да прибира не само прѣмията, но и останалите по-голѣми печалби. При това да не се забравява и колектиуритѣ, които колкото по къмъ краятъ на серията, т. е. по къмъ голѣмите печалби, толкова по-голѣмо участие иматъ въ сполучката, понеже, било отъ спечелившите билети, било отъ напуснати, числото на „свободните“ билети за тѣхъ къмъ краятъ се увеличава. Освенъ Лотарийното Дружество, имащи го да се ползватъ отъ тоя комарджийски нацѣло сѫ колекторитѣ. Лотарийното прѣдприятие въ случаите наинъло може да се сравни съ Гражданскиятъ Клубъ, гдѣто най-застрахована е печалбата на клубътъ, който си прибира уемътъ отъ всяка започната игра; подиръ това дохожда наемательтъ на клуба, и най-послѣ самите играчи, които обикно-

венно излизатъ оскубани. Замѣнѣте клубътъ съ Лотарийното Дружество, паемательтъ — съ колектуритъ и карточницитъ — съ участниците въ Лотарията и аналогията ще бѫде пълна. Разликата е само една, че ограбваниятъ въ случаите е народътъ и то отъ чужденци, които, веднажъ хванали коренъ като колектори, иѣма да закъснятъ да пиннатъ въ рѫцѣтъ си и ония отрасли отъ търговията, които се намиратъ въ български рѫцѣ. Тази втора опасностъ не по-малко е важна отъ първата. Ето, гдѣ е интересътъ не само на цѣломѣдрените и человѣколюбиви хора, но особено и на разбраните търговци и производители у насъ, да се съюзатъ и да работатъ съ печатно и устно слово противъ това разорително предприятие.

МОЦАРТЪ.

ДЕТИНСТВОТО НА ЗАБѢЛѢЖИТЕЛНИЯ МУЗИКАНТЪ.

Волфгангъ Амадеусъ Моцартъ ималъ щастие да ся роди въ стария градъ Салцбургъ, Австрия, единъ градъ пъленъ съ тайнствени легенди и исторически случаи, и който заимава такъво живописно мѣстоположение щото человѣкъ би пожелалъ да живѣе въ него само за вънкашнитѣ му хубости.

Този малъкъ градецъ ся гордѣе съ отличния си синъ, защото макаръ че той умрѣ прѣнебрѣгнатъ и изоставенъ прѣди повече отъ сто години, отзивитѣ на неговата слава като съчинителъ още ечатъ, и неговитѣ славни мелодии още омайватъ ухото на свѣта.

Ако отидемъ въ Салцбургъ, ний можемъ да видимъ статуята въздигната на Моцартъ, двѣтѣ кѣщи които закриваха неговото младѣчество и дѣтинство, нѣколко портрети на него, музикалнитѣ му инструменти, нѣколко стари дрѣхи, и стотини отъ неговитѣ рѣкописи, почти всички много или малко повѣхнали и опятнени и изгнили.

Като дѣте той билъ едно красиво съ хубава коса, черно-око момче, съ едно сериозно изражение което показвало голѣмо усърдие. Другояче той не билъ забѣлѣжителенъ. Но единъ денъ когато той билъ на три години той стоялъ и слушалъ когато сестра му свирѣла урокътъ си на една арфа. Той ся приближилъ и като ся подигналъ на прѣститѣ си за да стигне мѣстото, той намѣрилъ и

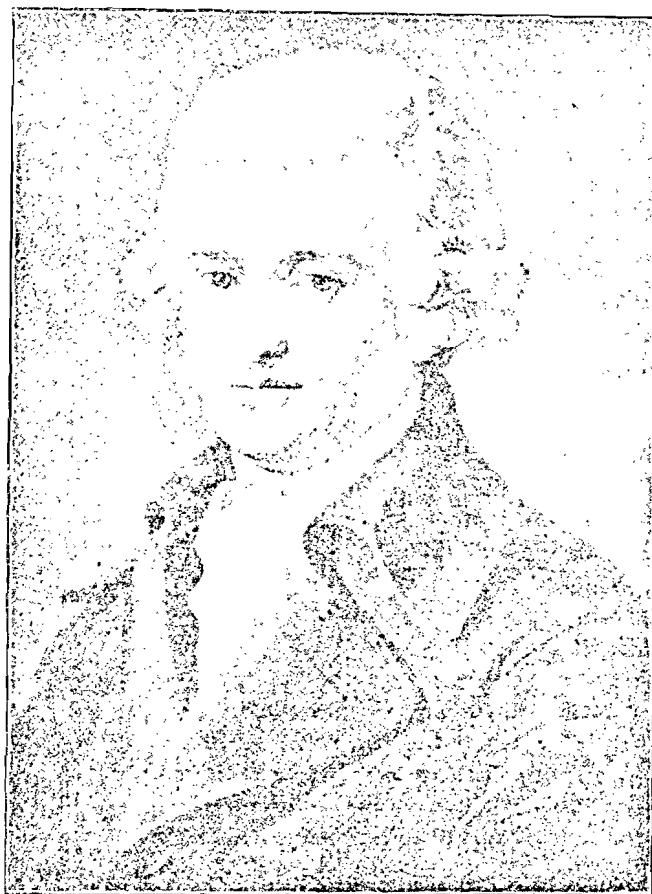
ударилъ хармонически струни. Слѣдъ като тя оставила инструмента, дѣтето продължавало да търси гласове додѣто намѣрило каквото търсило и изсвирило на баща си сестриното си упражнение! Единъ портретъ на дѣтето ся показва когато било на четири години, че свири валци и минюети, и когато било на петата си година, намѣрили го единожъ че цапа мастило на една книга, постлана на подътъ съ една ужасна писалка. „Какво правишъ, драго“? попита баща му. „Писвамъ едно концерто“, билъ отговорътъ. „но то още не е свършено“. Като подигналъ зацепаната книга, бащата казалъ, „Много добро, но никой не може свири туй, то е много мѣчно“. „О“, отговорило дѣтето, като се затекло къмъ инструмента; „глѣдай, туй ся почнува то“, като посвирилъ малко. „Ти трѣбва да го практикувашъ додѣто го направишъ да върви.“ Тази първа композиция ся още показва както била прѣписана въ нотната книга на сестра му.

Около туй врѣме единъ вкусъ за математика ся появилъ въ момчето и билъ внимателно развиванъ подъ мѣдрото управление на баща му който билъ главния учителъ и на двѣтѣ си забѣлѣжителни дѣца. Момчето бѣрже учало, но записано е че стѣни, подове, мобили били покрити съ тебиширени бѣлѣжки въ неговото усърдие да рѣшава задачитѣ си.

Въ играта той показвалъ голѣмо усърдие и опрѣдѣлена метода. Членовете на домътъ бивали често повиквани за една процесия да носятъ играчките отъ една стая въ друга, като маршерували по музиката съставена и свирена отъ момчето. Моцартовата фамилия, макаръ смиренна, имала атмосферата на единъ истииненъ домъ. Любовта била прѣодоляющиятъ елементъ, и кротостта и почетъта отъ всякой къмъ всички отбѣлѣжвала нейното съществуване. Отношенията мѣжду родители и чада били хубави и приятни. „Волфлеръ“ неможалъ да спи безъ една цѣлувка за лека нощъ, или ако малката вечерня пѣсень която той съставилъ, била изоставена. „Слѣдъ Бога иде папа“, било ключътъ на неговото поведение — той почиталъ баща си и майка си до последния денъ на живота си.

Когато Моцартъ билъ на шестъ години и сестра му на единадесетъ, тѣ излѣзли съ родителите си за една музикална обиколка

която ся прострѣла изъ много Европейски градове. Дѣцата били приети съ въсхитителни удонощия гдѣто свирили, и царие и царици и императори ся надпрѣдваряли да ги обсипватъ съ подаръци и да имъ показватъ благоволения. Чудно е че тѣ не ся развалиха отъ тѣзи вѣща. Може би нѣмаше опасностъ за тихата „Наннеръ“, но за момчето, почитано отъ неговата фамилия; хвалено отъ публиката и галено отъ владѣтели, можаше да бѫде простило да ся по-гордѣе малко отъ своето искуство. Това,

МОЦАРТЪ.

обаче, никакъ не ся забѣлѣжваше; той бѣше сѫщото усърдно, любезно и послушливо дѣте вънъ каквото бѣше и у дома. Казва ся че на дѣтето било тѣй лѣсно въ неговия костюмъ, подаренъ нему отъ една царица, като че той никога не билъ носилъ нѣкой другъ костюмъ. Той рано спечелилъ репутацията на веселъ другаръ и приятенъ гость. Бѣраъ на разбирание, той скоро влязълъ въ духътъ на тѣзи около него. Единъ денъ

слѣдъ едно продължително свирение въ палата на Мария Тереза, императора злобно казалъ на Моцарта: „Не е голѣмо искуство да свири нѣкой съ всичките си пръсти, но ако ключоветъ сѫ покрити и ти можешъ свири съ единъ пръстъ, тогава можешъ да зачудишъ хората“.

„Добрѣ“, казало момчето, което грабнало една кърпа, покрило ключоветъ, и продължавало да свири съ единъ пръстъ.

Въ Лондонъ той писалъ шестъ сонати, и ги посветилъ на Царица Чарлота, като ѝ писалъ едно сериозно малко писмо по Френски за да я увѣдоми. Царицата ся въсхитила и угощавала царски Моцарта.

Не трѣбва да ся забравя че уроците на дѣцата били постоянни и изискателни. Музика първо, послѣ и всѣкога. Всяки-дневните уроци по Латински, Френски и други прѣдмети завземали почти всичкото врѣме, особено като нѣкой концертъ продължавалъ шестъ или седемъ часове. Но Моцартъ като че никога ся не уморявалъ когато работата ся отнасяла до музиката. „Наннеръ“ сестрата била толковъ искусна на пияното колкото и братъ ѝ. Тя била петъ години по стара отъ него. Тя живѣла много години слѣдъ него, като ослѣпела и много ослабнала. Любовъта между нея и брата ѝ била много искрена.

Малкиятъ Моцартъ обичалъ смѣшни, и често неговите подражания на намръщени дворяни били наистина смѣши. Прѣзъ уморителните изтешествия, той обичалъ да си въображава че той билъ Царь на Дѣтската Земя, че слѣдъ едно дѣлъ отежтствие той ся завръщалъ да я посѣти, че му ся приготвлявали голѣми угощени, приеми и пр. По негово направление една карта на неговото царство била направена. Слѣдъ повече отъ три години отсѫтствие, Моцартъ ся завръналъ въ Салцбургъ и ся установилъ на усърдна работа. Подъ водителството на баща си, който билъ единъ искусственъ музикантъ, синътъ бѣже напрѣдавалъ въ историята и механизма на своето искуство. Писитъ на великите музиканти били внимателно изучвани; но Моцартъ не билъ подражателъ на другите; едно съвършенно разбирание на всички методи му спомагало

да основе една своя собственна метода.

Той билъ послушливъ и покоренъ почти въ всичко, но щомъ ся подигнялъ въпросъ по музиката, той ставалъ изведенъжъ человѣкъ съ положителни идеи, когото никакви аргументи, никакви мнѣния, никакви примѣри не можали да промѣнятъ.

Въ четиренадесета си година Моцартъ и баща му направили едно пътешествие въ Италия, което се оказало цѣло тѣржество, съ най отлични почести отدادени на младия музикантъ.

Когато билъ въ Римъ, Моцартъ направилъ голѣмо впечатление, като копиралъ отъ память само слѣдъ едно слушаніе, прочутата Мизерера, която била забранена отъ папата да ся копира.

Слѣдъ една година въ Италия, Моцартъ ся завръналъ да продължава уроците си, като сегистъ тогисъ правялъ забиковки за концерти. Той прѣминалъ прѣзъ много опитности, но неговата музика е характеризирана всяка съ най чистата радост и хубост която ся знае въ храмонията. Безопасно е да ся каже че никой не е ималъ по честито дѣтинство отъ момчето Моцартъ.

И С Т И Н А .

Истината е безсмъртна. Тя не търпи вѣчно поражение. Смазана до земята, истината пакъ става. Най послѣ тя ще бѫде побѣдителка, защото Богъ е на нейна страна. Тя може да срѣщне най горчиво съпротивление, да носи знакове на сблъскваніе, и даже да понесе наглѣдно поражение; нѣ по послѣ тя ще побѣди, и ще свѣтне по хубава и по блѣскава. Истината е всемогуща, и изисква вѣрваніе. Истината е най славното нѣщо; най малката стрѣлотинка отъ това злато е скъпоцѣнна. Истината е стара; бѣлата є коса я прави почитаема; тя иде отъ него който е Ветхиятъ съ Дни. Истината е незаблуждающая; тя е звѣздата която води къмъ Христа. Истината е чиста (Пс. 119: 140); тя е сравнена съ злато прѣчистена седмь пѫти (Пс. 12: 6). Нѣма ни най малко пятно на нейното лице; тя не дипе нищо друго освѣнъ святостъ. Истината е тѣржествующа; тя е като единъ великъ побѣдител — когато всичкитѣ є неприятели лѣжатъ мъртви, тя остава на бойното поле и показва трофеитѣ на побѣдата си. Человѣкъ може

да се противи на истината, нѣ никога не може да я побѣди.

Входѣтъ на Тениисоновата кѫща билъ постланъ съ тухли, върху които имало отпечатъкъ на слѣдующитѣ думи: „Истината срѣщу свѣта.“ Питагоръ казалъ че ако Богъ ся направеще видимъ за человѣцитѣ, той щѣше да земе за свое тѣло видѣлина и за своя душа истината. Истината е велика като безсмъртността, и неисчерпаема като Божието изобилие. Карлайлъ казва че человѣкъ е „родениятъ неприятель на лжжа.“

Истината е една. Всякоя истината е Божия истината. Между истина и истина всякога трѣбва да има една отворена липия на съобщение. Истината изисква правда всѣкадѣ. Когато ся появи истината всякое нѣщо трѣбва да отстѫпи на страна, ако не иска да бѫде смазано въ прахъ. Истината не може да ся загради съ илѣтъ. Тя неможе да се ограничи вътре въ нѣкое църковно сдание. Тя не може да ся сгъне въ никое вѣрю. Никой человѣкъ не може да придобие патентъ за истината. Тя е свободна за всякого както ся въздухътъ и сълънчевата видѣлина.

Истината рѣдко излазя напрѣдъ сама. Тя е наградата на искренни и усърдни испитвания. Златото трѣбва да ся вади отъ скалите и да ся измива отъ пъскътъ; бисеритѣ ся вадятъ отъ океана; диамантитѣ ся памиратъ съ голѣми мъчинии; розовата вода ся дистилира въ капки; всѣко добро нѣщо си има цѣлътъ; истината трѣбва да ся изнамѣри.

Человѣцитѣ не правятъ истината. Истината ще си бѫде истината даже ако нѣмаше человѣкъ въ свѣта. Това което е истината сега, всякога е било тѣй, и ще бѫде въ вѣки. Значенията на право и криво, добродѣтель и порокъ, отговорност и дължност сѫ отъ вѣка до вѣка. Истинитѣ само като факти, дохождатъ и отхождатъ; истината е сѫща вчера, днѣсь и въ вѣки; сѫщата на земята и на най далечната звѣзда която украсява пебето. Ний всякога трѣбва да сме привързани къмъ истината, и да я любимъ защото е истината. Нашитѣ души никога нѣма да останатъ чисти ако ний си играемъ съ заблуждението.

Стълпътъ и основата на всяка истината е истината на нѣщата. Въ отношение къмъ нашето знание, истината е сходството на напитѣ идеи съ естеството на нѣщата, хар-

монията на нашите мисли съ дѣйствителноститѣ. Истината не принадлежи на думи, нѣ на нѣща. Значението може да бѫде от части, и нѣ при все това то е дѣйствително и въ него може да ся уповава. Ний не можемъ да знаемъ всякоа истина, въ този фактъ не може да обезщѣни знанието което пий дѣйствително притежаваме. Ний не трѣба да ся сѫмнѣваме въ нашето знание на нѣкои нѣща, много или малко, само заподо-то вий не знаемъ всичките нѣща. Догдѣто се простира нашето знание, то е добро и ний можемъ да уповаваме въ него. Кой да е човѣкъ съ що годѣ знание може да ни обсипе съ въпроси които ний може да не сме компетентни да отговоримъ нѣ всичко това не може да уничтожи цѣната на знанието което ний притежаваме.

Изнамиранието на истината е единъ отъ най чиститѣ и възвишени радости на живота.

Истината се занимава съ нѣща и повече съ животъ, законъ, сила — нематериялни нѣща, душата на нѣща. Видимото е случайно, и може кога да е да си измине, невидимото прѣбѣждва. Истината принадлежи на повиждрешната областъ на дѣйствителности. Тя пита, „Защо?“ и „Какъ?“ Тя търси запони и причини. Истината е всякога и всекъдѣ божественна. Тя е словото Божие, да ли тя е открита чрѣзъ откровение, история, философия, наука или опитност; тя е божествена да ли е писана въ твърдата кора на земята, въ звѣздите насадени въ градината на небето, въ човѣческата съвѣсть, или въ промисълътъ; да ли ся чуе въ гърмежътъ, шумолението на потокътъ, шепнението на вѣтрищата, скърцанието на дърветата, шумулението на листото, звукътъ на тръбата, пѣснта на птицата, бръмчанието на пчелата или гласътъ на човѣка; да ли отблѣжена въ священъ камъкъ или въ святия олтаръ, горящата жертва или свещеническата одѣжда, колѣничащия поклонникъ или въсходящия огнь.

Нѣ ний можемъ да диримъ истината отвѣдъ естеството на нѣщата. Защото какво означаваме съ естеството на нѣщата? Естеството е нѣщо установено, закрепено и управлявано отъ законъ. То значи онова което е произведено, родено. То е дѣтето на Бога, и той го направи. Законите на естеството сѫ негови закони, неговъ начинъ на работа, неговъ начинъ на извѣршване нѣ-

ща. Той туря въ дѣйствие законите които той е направилъ. Безъ него тѣ сѫ противорѣчия, обсурди, ниво. Истината, тогава, въ най високата ѝ смисъл, е сходството на нашите идеи съ Божия закони и съ самаго Бога.

Иисусъ казва, „азъ съмъ истина;“ и пакъ ся казва че „словото на Господа е истина,“ и че „законътъ е истина.“ Богъ ся нарича „Богътъ на истина,“ и святъ Духъ „Духътъ на истина.“

Бѫди самъ истиненъ. Недѣй пита: „какъ азъ изглеждамъ?“ или „Какъ хората мислятъ или наричатъ че съмъ?“ и „Що съмъ азъ?“ Истиниятъ човѣкъ не изглежда, нѣ е. Мисли, говори, дѣйствуваи, бѫди истината. Тя е противна на всякоа лъжливост, измама, изглѣдъ, подправление. Истиниятъ човѣкъ е откровенъ, въ него човѣкъ може да има довѣре. Той не плува подъ лъжливо знаме; той носи собствената си дрѣха. Той не желае да бѫде нѣкой другъ. Той е вѣренъ на себе си, на собствения си разсъдъкъ, и на съвѣстъта си. Той дѣйствува право както вижда правото днѣсь, безъ да земе подъ внимание какъ е дѣйствуvalъ вчера. Той върши длѣжностъта си сега, той задоволява съвѣстъта си сега, макаръ че като прави това той може да противоречи на всѣкое дѣло въ миналия си животъ. Едничкото нѣщо на което той гледа е да ся съобразява всякога съ истина и правда.

Истината ся открива само на онзи който ѝ ся покорява. Нейните хубости вижда само влюбената душа. Само приготвениетъ умъ може да поизнае истината, и единичния начинъ въ приготовление за приемане истината е да ся приеме. Хората виждатъ основа което търсятъ и го намиратъ. Торбъ често казвалъ че когато мислятъ за нѣкое рѣдко цвѣте по нѣколко дни, той го намиралъ. По този начинъ ставатъ откритията.

Паякътъ заминова по едно циѣте и събира само отрова; пчелата искаря отъ него медъ. Вѣрностъ къмъ истината е необходима за нейното приемане. Бѫди истиненъ и ти ще познаешъ истината.

Знанието на истината прави човѣка дѣрзостенъ. Страхливецътъ не знае. Опитния морякъ е спокоенъ когато демонътъ на бурята ся вози по вѣлните: искусния докторъ е тихъ когато ножътъ му рѣжи мѣсата; стария войникъ ся движи съ твърда стъп-

ка къмъ самитѣ уста на топътъ. Който знае гдѣ стои, той ся усъща безопасенъ. Бегъ и истината сж въвченъ съюзъ. Ти си безопасенъ въ такъва дружина. Истината е жила. Тя ся не къса лъсно. Ти можешъ да я риташъ цѣлъ денъ, като една топка, нъ вечеръта пакъ ще я памѣришъ цѣла, и пълна. Ний никога не ся боимъ за безопасността на таблицата за умножение. Тя е истина, а това е вѣчно. Лъжата е единъ страхливецъ; нейната смъртна присѫда е произнесена, днитѣ ѝ сж прѣброени. Бъди истииненъ и ти си единъ герой, единъ побѣдителъ, крѣпъкъ. честитъ, безсмъртенъ.

Ф.

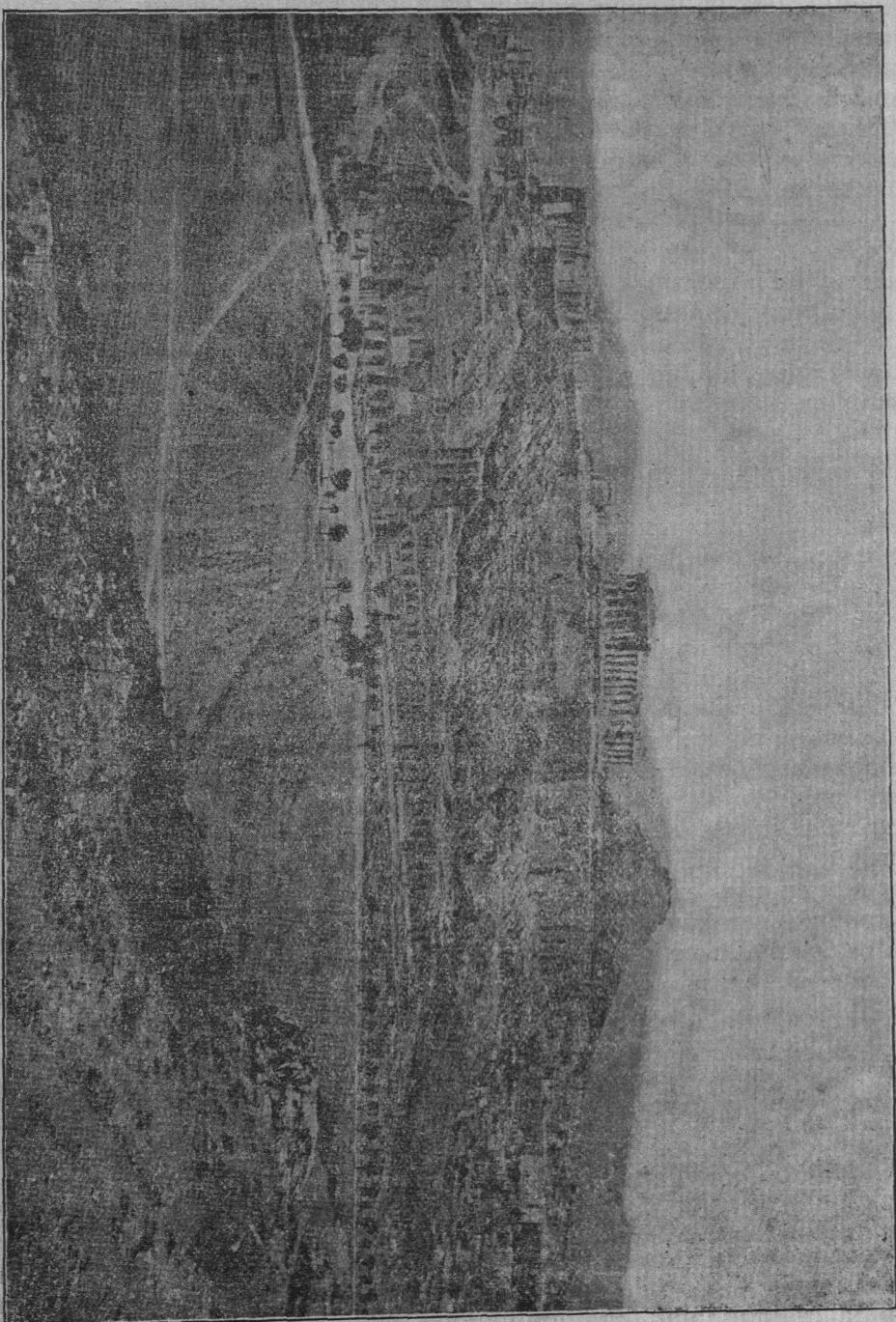
А КРОПОЛИСЪ.

Близо при върхътъ на хълмътъ при подножието на който е расположень градътъ Атина, ся наира една малка равнина на којто бѣше Ареопагътъ гдѣто Апостолъ Павелъ държѣ прочютата си рѣчъ къмъ Атиянитѣ. Малко по нататъкъ, на самия върхъ ся намира Партенонътъ, храмътъ на Минерва, величественниятъ развалини на който ся виждатъ въ тази картина. Посѣтителътъ вижда строшени стълпове, покварени статуи, басъ релифи, надписи, медалиони, геометрически чъртежи, изработени плодове и цвѣтя, всички така развалени щото е невъзможно вече да ся поправятъ. Намиратъ ся чудесни развалини въ Египетъ, Палмира и Балбекъ, и тѣзи строшени хубости далеко надминуватъ всички други. Зданието е 243 стълпки дълго, 103 стълпки широко, и било заобиколено съ 46 стълпове. Всякой стълпъ билъ 36 стълпки високъ, и $6\frac{1}{2}$ стълпки въ диаметаръ. Много отъ тѣзи стълпове сж съборени, нѣкои отчасти изгубени, други съвършено исчезнали. Повечето отъ зидоветѣ, и цѣлия покривъ липсуватъ. Храмътъ билъ съграденъ отъ най чистия Пептелически мраморъ.

Макаръ че е така непоправимо съсипанъ, че е билъ еднакво обиранъ отъ неприятель и приятель, употребляванъ като крѣпость, Християнска църква, Мохамеданска джамия, барутно влагалище, и съвършено заборавенъ за 700 години, нищо не е могло да му отнеме очарователността. Той е билъ свято място на което ся сж кланяли любителътъ на хубавото и съвършеното въ архитектурното изкуство. Тамъ тѣ намиратъ хубость

и вдъхновение безъ едничко разочарование. Всякой камъкъ билъ лустросанъ до съвършенство, както външния който щѣлъ да биде глѣданъ отъ хилядитѣ, така и вътрешния който никога не щѣли да видятъ очите на посѣтителътъ. Той билъ съграденъ 448 години Пр. Хр., и до седмиадесетий вѣкъ на нашата ера той билъ прѣвъходно запазенъ. Въ 1687, когато билъ употребляванъ като влагалище, една бомба подпалила барутътъ, развалила зидовете и съборила стълповетѣ, като го оставила въ едно жалко положение. До прѣди онова време той билъ една Християнска църква отъ 1205 до 1459 година; Мохамеданска джамия отъ 1459 до 1686. Слѣдъ това той бивалъ обиранъ отъ всички безъ милост, а забѣлѣжително отъ Лордъ Елгинъ, който въ 1801 година отнесъль нѣколко кораби пълни съ съкровищата му въ Британския Музей. Музейтѣ въ Берлинъ. Парижъ и Виена сж сѫщо обогатени чрѣзъ обири отъ Партенонътъ. Таква е била работата на иконокласитѣ и вацдалитѣ. Най рѣшителнитѣ съсипатели на Гърцката Архитектура, хубость и изкуство бѣха самитѣ Гърци. Тѣ пожалиха само Партенонътъ и храмътъ на Тесевъ, защото нека се знае че тѣзи и другите храмове, театри, арки и статуи не бѣха работа на любовъ, иъ на брутални даждия и принуждения, и когато народътъ, чито въздишки, сълзи и кръзвъ бѣха частъ отъ тѣзи издѣлния не можаха по вече да търпятъ притѣспенитето, тѣ ся подигнаха въ тѣхната ужасна яростъ, и избиха тѣхнитѣ благородни, тѣхнитѣ управители, тѣхнитѣ священици, философи и архитекти и съсипаха тѣхнитѣ работи.

Политическите опитности на Гърция ся всяко били интересни, иъ рѣдко ся били достойни за подражание: тѣ служатъ повечето за прѣдупрѣждение. Партенонътъ е сѫщевременно и примѣръ и моралъ. Неговото съграждане прѣставлява единъ прѣвъходенъ вѣкъ, върхътъ на вѣкове цивилизация. Нъ пакъ отъ онази дата почнува раскопаването на Гърция, докдѣто тя е сега играчката на народитѣ. Макаръ че тя притежаваше съкровища на несравнената хубость, нейната философия, нейната религия и нейната нравственостъ бѣха отъ една долня степенъ. Гърцитѣ никога не сж притѣжавали, или като народъ или за по-

АКРОПОЛИСЪ.

лъмата част като личности, едно истинско човество на висока честност. За всичко Гърцката история е покрита съ тъмнина на забравяне, отъ която тя излъзе когато паднаха върху нея заритъ на Християнството. Христиани запазиха нейните съкровища на мисъль. Християнството запази нейните храмове, нейните статуи украсяватъ Христианските Музеи и силата на Христианските броненосци задържъ Султанътъ, който другояче щѣше да я измѣте отъ лицето на земята.

Язичеството гради храмове и Християнството ги освящава. Язически божества чрѣзъ посветеното краснорѣчие на Ап. Павла, подъ сънката на този язически храмъ, ставатъ сила за добро, и всичко съвѣйствува за славата на Спасителя.

КАКЪ ДА СТАНЕШЪ ХРИСТИЯНИНЪ.

Две нѣща ти сѫ необходими нуждни за да станешъ Християнинъ. Ако нѣкой задава на себе си важния въпросъ, „Що да правя за да се спасѣ?“ Библийскиятъ отговоръ е, „Покай ся, и повѣрувай въ Господа Иисуса Христа“. Ти не можешъ да вървишъ въ двѣ противоположни страни въ едно и сѫщо време; първата ти стѫпка е да ся оставишъ отъ грѣховете си. Не дѣй ся мами съ идеята че твоите грѣхове сѫ малки; синъжните пласи които сега падатъ предъ моя прозорецъ сѫ малки нѣща, нѣ натрупани, тѣ могжатъ да спрѣтъ единъ голѣмъ локомотивъ. Едничкото ти дѣйствително прѣпятствие да станешъ Християнинъ и да си обезпечишъ животъ въченъ е собствениятъ твой грѣхъ. До когато не го изоставишъ съвѣршенно, ти не ще можешъ да имашъ едно жизнено съединение съ Иисуса: никакъ човѣкъ не може да слугува на двама господари.

Нѣкои лица може да ти кажатъ че е твърдѣлѣсно да станешъ Християнинъ. Да; съвсѣмъ лѣсно нѣщо е за всемогущия Духъ да поднови сърдцето ти; и за тебе ще бѫде едно твърдѣ просто и възможно нѣщо, ако желаешъ да ся отдѣлишъ отъ старите си грѣхове, и да закрѣпишъ сърдцето си на Спасителя. Недѣй търси друго спасение по лѣсно отъ това; то не си струва ако не ти донесе новъ характеръ и новъ видъ поведение. Нѣкои човѣци искатъ да придобиятъ Христа за нищо и никога не сѫ

прѣкарали една болна нощъ върху грѣховете си. Гноятъ на грѣха трѣба първо да ся очисти, ако ти желаешъ да имашъ единъ здравъ, силенъ и честитъ религозенъ животъ.

Като ся освободишъ отъ властта на грѣхътъ, ти трѣба да ся подчинишъ на Иисуса Христа. Отвори Евангелието си, и чети що сторилъ Вартиней и онази бѣдна жена при Ханаанските прѣдѣли. Нейното устърдие бѣше ужасно. Нейното богатство бѣше распилѣно, парите ѝ похарчени, и всяка надѣжда за човѣческо исцѣление бѣше напусната. Тя вѣрваше че ако тя може ся докосна до полата на Христовата дрѣха, тя ще бѫде исцѣлена. И тъй тя ся въвирале въ навалицата догдѣто съ прострѣлня си прѣсть ся докосна до него. Какъ скоро благословението дойде! Кръвотечението ѝ спрѣ минутно, и тя си отиде здрава и честита.

Само едно докоснене на душата до Иисуса Христа е направяло мнозина човѣци Христиани. Първото искрено приближение до него, първата искрена молитва за прощене, първото дѣло къмъ послушане — тѣзи бѣха като първото докоснене на онази жена която бѣше болна; тѣ донесоха благословението. Обръщение не е нищо друго освѣнъ приемание Иисуса за едничкия Спасителъ. Щомъ почнешъ да уповавашъ въ него и да му ся покорявашъ исцѣлението дохожда. Ти трѣба да разбирашъ че вѣрата е нѣщо повече отъ мнѣніе или чувствуване. Тя е докоснене на едно лице съ божественото Лице. на една слаба и грѣшна или кающа ся душа съ единъ вседостатъченъ Спасителъ. Ти трѣба да ся затворишъ въ тази ужасна истина — или Иисусъ Христосъ трѣба да ме спаси, или азъ съмъ въ вѣки изгубенъ! Една църковна служба, или една книга, или най хубавите слова или молитва, или нѣкое друго добро нѣщо, ще бѫде една измама, ако ти ся постараешъ да го туришъ на мѣстото на едно лично съединение съ Иисуса Христа. Вѣрата е необходима както кофата е необходима ако ти искашъ да истеглишъ вода отъ единъ дълбокъ кладенецъ; нѣ водата е нѣщото което ти искашъ. Истинна вѣра туря душата ти въ живо съприкосновение съ любезния Синъ на Бога. Но важното е душата да прѣбждва за всѣгда съ Христа. „Освѣнъ ако прѣбждете въ мене, вий не можете да принасяте плодъ“.

Т. Л. К.

СВЯТОСТЬ ВЪ ТЪРГОВИЯ.

Библейската святост е високо практическа. Тя управлява цѣлия животъ на онзи който я притѣжава съгласно съ Божията воля. Една отъ главните ѝ хубости е че всичко което е догматическо, теоритическо и експериментално въ свръска съ нея, може да се приложи въ катадневна и обикновена практика. Едно освятено сърдце и единъ освятенъ животъ сѫ тѣй нераздѣляеми както сѫ слънцето и тъмната видѣлина. Единъ святъ человѣкъ ся всякоха ухарактеризира чрезъ свято живѣние; и свято живѣние значи живѣение справедливо е безшорочно въ всѣко отношение и всѣка подробностъ на катадневниятъ животъ. Истинно-освятениятъ человѣкъ е голкова святъ въ своето земание-даване колкото е въ своите молитви или пѣснодългия. Ако продава платно, „Святостъ на Господа“ управлява мѣрката, количеството и цѣната. Ако дава па заемъ нари, той зема законна лихва и не глѣда да се въсползува отъ нуждитѣ на своя съсѣдъ. Ако мѣри жито или тѣгли плодове, той го така прави щото да може съвѣтно да пише „святостъ на Господа“ върху всякоя крина и върху всякоя ока. Въ всичко той ся отнася къмъ другите спорѣдъ златното правило на Христа.

Святостъта прави человѣка истинецъ, честенъ, вѣренъ, точенъ, въ всѣкое отношение и подробностъ на търговския животъ. Тя дава прозрачность на всяко нѣщо което той върши. Тя го освобождава отъ измама, лукавство и лицемѣрие. Никой человѣкъ не е святъ чийто начинъ на земание-даване ще го смuti, ако той бѫде повиканъ впешапно да отговаря за него прѣдъ Господа. Въ купуване, продаване, или каквато работа и да върши, свѣтиятъ человѣкъ върши всичко за славата на Бога и съ едно благословенно чувствуване че Богъ удобрѣва всичко. Неговото неотмицимо правило е да промишлява „това което е добро прѣдъ всичките человѣци“. Той прави Христа свой съдружникъ въ всичко което прѣдприема и върши работата си въ негово име и за негова слава. Да ли въ търговия или въ посвящение, такъвъ единъ человѣкъ усъща като че се надпрѣваря съ Серафимитѣ, когато съ покрити лица тѣ ся кланятъ прѣдъ прѣстолътъ и викатъ, „Святъ, Святъ, Святъ, Гос-

подъ Богъ Саваотъ.. Всичката земя е пълна съ славата му.“ Читателю тѣй ли е съ тебе?

M.

ТѢ СЖ ДѢЦА.

Не очаквай твърдѣ много отъ тѣхъ; тебе е зело 30 години, може би, да станешъ ка-
къвто си, съ всичките ти уроци отъ опит-
ностъта, и азъ дързнувамъ да кажя че ти
цакъ си не съвършенъ. Нъ надъ всичко дру-
го, недѣй очаква разсѫдъкъ отъ едно дѣте,
или търгѣние въ време на испития. Съчу-
ствувай имъ въ тѣхните погрѣшки и сму-
щиция; недѣй имъ съ присмива. Помни че
ти не трѣбва да мѣришъ испитните на ед-
но дѣте съ твоя аршинъ.

Нека въспоминанието имъ за тѣхното дѣ-
тичество да бѫде толкова приятно колкото
можешъ ти да го направишъ. Позволявай
имъ всякое невинно забавление което е въ
твоята сила. По старитѣ често развалиятъ
планътъ на дѣтето, когато само съ твър-
дѣ малка мѫжностия тѣ могътъ да дадатъ
на дѣтето удоволствие което то ще помни
прѣзъ цѣлия си животъ.

Най послѣ недѣй ся отчайва за дѣтето
когато у него съ проявляватъ твърдѣ лоши
навици. Ний знаемъ дѣца които ся виждаха
да сѫ родени крадци и лъжци, толкова ра-
но тѣ показваха тѣзи най нежелаеми качес-
тва на характеръ; обаче ний доживѣхме да
ги видимъ да станатъ благородни мъжки и
жени, и украшение на обществото. Ний трѣб-
ва да исповѣдамъ че тѣ имаха разумни, лю-
безни родители. Каквото и да си принуденъ
да откажешъ на дѣтето си спорѣдъ обстоя-
телствата си, дай му онова което то най
много оцѣнява — изобилна любовъ.

C.

ЗАЩО ВАРИМЪ ЯСТИЕТО.

Проф. Алленъ дава слѣдующитѣ причини:

1. За да го направимъ по приятно на вкусъ и обонятието. Картофи и бѣлъ бобъ не ся ядатъ сурови; варението имъ донася вкусъ и миризма.
2. За да ся улѣсни смиланието и да ни ся даде възможность да приемемъ повече

хранителенъ материалъ отъ колкото ако приемъхме храната неварена.

3. За да ся измѣнихарактера на хранитѣ; като, напримѣръ, въ брашниани храни, варението прѣбръща брашното въ декстринъ който доста прилича на захаръ както въ химическитѣ му свойства тъй и въ начинътъ на смиланието му. А пѣкъ захаръта ся обрѣща въ карамель.

4. За да стане храната топла, което улъснява смиланието, като увеличава кръвниятокъ къмъ смилителните органи, и причинява произхожданието на повече гастронически сокъ.

5. За убиванието на паразити. Варение мляко и сухи плодове прѣдпазва человѣка отъ възможно заразяване отъ бактерии.

Обаче нѣкои храни сѫ за прѣпочитание неварени, като плодове, орѣхи и пр. Голѣмо внимание трѣбва да съ обрѣща на готовието.

ЛИНКОЛНЪ И УМИРАЮЩЕТО ВОЙНИКЪ — МОМЧЕ.

Единъ денъ прѣзъ Май, 1863, въ врѣме на великата война мѣжду Севернитѣ и Южнитѣ Американци, Прѣд. Линколнъ посѣтилъ една отъ военнитѣ болници. Той говорилъ много насырдчителни и съчувствителнидуми на раненитѣ като прѣминавалъ прѣзъ разнитѣ отдѣления, и най послѣ ся спрѣлъ при лѣглото на едно шестнадесетъ годишно момче което било съмртоносно ранено.

Като хваналъ тѣнкитѣ бѣли рѣцѣ на умирающето момче, Прѣдсѣдателъ казалъ, съ единъ иѣженъ тонъ: „Добрѣ, мое бѣдно момче, какво можъ да сторя за тебѣ?“

Младото момче поглѣднало къмъ благото лице на прѣдсѣдателя, и попитало:

„Можешъ ли писа на майка ми за мене?“

„Азъ ще сторя това“, отговорилъ Г-нъ Линколнъ; и като поискашъ писалка, мастило и книга, той сѣднаше при лѣглото на момчето и писалъ каквото му казвало момчето. То било едно дѣлго писмо, и прѣдсѣдателъ не показалъ никакъ знакъ на уморяване. Кога ся свиршило, той станалъ и казалъ:

„Щомъ ся заврна въ канцеларията си, азъ ще пратя писмото на пощата. Сега, имали нѣщо друго което азъ можъ да сторя за тебѣ?“

Момчето поглѣднало умолително къмъ Прѣдсѣдателя.

„Не можешъ ли стоя съ мене?“ попитало то „Азъ искамъ да държа рѣката ти.“

Г-нъ Линколнъ изведенѣжъ разбраъ значението на момчето. Възвиѣтъ билъ толкова силенъ щото за него не било възможно да му ся въспротиви; и тъй той сѣднаше при момчето и хваналъ рѣката му. За цѣли два часа Прѣдсѣдателя сѣдѣлъ тамъ търпѣливо като че билъ баща на момчето.

Когато момчето издѣхнало, Г-нъ Линколнъ ся навелъ надъ него и кръстосалъ тѣнкитѣ му рѣцѣ върху грѣдитѣ му. Когато той сторилъ това, сълзи потекли отъ очите му, и скоро слѣдъ това като оставилъ болницата, тѣ още течели по лицето му.

ВЪ ДНИТЕ НА МАГЬОСНИЧЕСТВО.

Да ви кажя ли какъ едно бебе — само бебе — спасило единѣжъ единъ человѣчески животъ? Първиятъ случай отъ така-нарѣченото магьосничество въ Америка бѣ въ 1688 год. въ Бостонъ.

Четири тѣхъ дѣца на единъ человѣкъ по име Иванъ Гуд'уйнъ ся скарали съ тѣхната перачки за нѣкои изгубени дрѣхи. Жената ся разядосала и почнала да кѣлне, а четириетъ дѣца за да си отмѣсятъ почнали да ся прѣструватъ че сѫ омагьосани отъ нея. Единѣжъ тѣ си вдѣрвявали тѣй вратътъ щото той ставалъ съвсѣмъ неподвиженъ, другъ пажъ тѣ го тѣй распускали, и той ся тѣй прѣживалъ щото изглѣждалъ като че никакъ нѣма кости въ него. Тогава момичетата ся сило растрепервали и челюститѣ имъ удряли като нѣкой желѣзенъ капанъ. Понѣкога разнитѣ имъ дове ся виждали като съвсемъ искълчени.

Прѣзъ всичкото това врѣме тѣ казвали че всичкото това било причинено отъ старата Ирландска която ги била магьосала. Тѣзи дѣца подигнали такъвъ вълнение, щото, най-послѣ бѣдната стара жена била сѫдена и обѣсена като магьосница. Тогава четириетъ Гуд'уйнови дѣца оздравели; нѣ слѣдъ това, когато нѣкой искалъ, за каква да е причина да си отмѣжи на нѣкого, той притендиралъ да е магьосанъ и магьосникъ бивалъ затварянъ и сѫденъ за магьосничество. Единъ начинъ за испитване магьос-

ницата билъ да ся принуди тя да каже Господната Молитва. Ако тя не можяла да я повтори, дума по дума, тя бивала осъждана на обесване или изгаряние привързана за единъ колъ. Често обвиняваната бивала до толкова оплакана щото или съвсемъ или отчасти забравяла Господната Молитва.

Другъ единъ испитъ ся правялъ чрезъ плуване. Подозрѣната магьосница турали въ едно езерце вода, като ѝ вързували единъ за другъ двата голѣми прѣсти на ръцѣтъ, и двата голѣми прѣсти на нозѣтъ. Ако потъняла въ водата, тѣ казвали че не е магьосница, нѣ ако тя ся носяла по водата (което често ся случва ако тя ся постави внимателно върху водата на езерцето) тѣ я осъждали на смърть като магьосница.

Имало въ Бостонъ двама священнослужители (баптизъ и синъ) които народа високо почиталъ. Тѣ и двамата вървали въ магьосничество, може би защото така ся вървало въ Европа. И тѣй тѣ причинили голѣмо зло като поддържали въ Новия Свѣтъ върванието въ магьосничество. И когато въ 1692, Скръ Уилъмъ Фипсъ пристигналъ отъ Англия за управителъ на Нова Англия, той, така сѫщо поддържалъ учението на магьосничество. Туй, тогава, било положението на работитѣ въ врѣмето на моя разказъ.

Единъ денъ Гудъ Уайфъ Алденъ сѣдѣла въ стаята си и прѣдѣла. Тя била една весела, добро-сърдцата, малка жена, всяка готова да помога на нуждаещите ся. Тя ся изглеждала много честита като сѣдяла на слънчевата видѣлина, като прѣдѣла и и често чоглеждала къмъ малкото си бебе спяще въ една дървена люлка, която била дошла прѣзъ цѣлия океанъ отъ Стария Свѣтъ,

Изведиже вратата ся отворили и една жена, уплашена, трѣперяща отъ страхъ, дотичала въ тихата стая, викайки, „О, Гуде, скрий мя, скрий мя, тѣ казватъ че азъ съмъ магьосница и мя търсятъ сега; скоро, скоро, Гуде, скрий мя.“

Гудъ Уайфъ Алденъ останала като поразена отъ страхъ, нѣ въ една секунда тя се съзвезла и отвела трѣперящата жена въ малката сиалня въ която ся влизало прѣзъ парлора. Тя е завела бѣзо въ единъ долапъ който ималъ една малка врата, нѣ тя знаела че цѣлата къща ще бѫде прѣтъресена,

ако прислѣдвателитѣ на бѣдната жена бѣха видѣли че тя дойде къмъ тази посока. Щѣло да бѫде, проче, безполезно да ся заключи вратата на дулапътъ; най доброто пѣщо щѣло да бѫде да укрие факта че има дулапъ въ стаята. Бѣрже тя взела нѣколко гвоздие, заковала ги на стѣната, вързала едно въже на тѣхъ, и закачила дрѣхи па вѫжето по такъвъ начинъ щото съвсемъ скрила вратата на дулапътъ.

Прѣзъ всичкото това врѣме, тя прѣдупрѣждавала жената въ дулапътъ да държи съвършена тишина, и сѫщеврѣменно хињълъ често поглѣди къмъ улицата за да види да ли иде нѣкой да търси така-нарѣченната магьосница. Когато простирали дрѣхи съвсемъ покрили стѣната на спалнята, Гудъ Уайфъ Алденъ се оттѣглила въ другата стая. Когато влѣзла, нейнитѣ поглѣди паднали върху спящето бебе въ люлката и една нова мисъл ѝ дошла. Като подигнала тихомъ люлката за да не събуди бебето, тя я отнесла въ спалнята и я поставила близо при скрития долапъ. Тогава тя отишla пакъ въ другата стая, като чувствуvalа че тя е извѣршила всичко по възможности да избави бѣдната прислѣдвана жена. Слѣдъ малко тя чула тропотъ отъ крака вънъ на улицата; вратата на нейната малка къща били безцеремонно отворени, и шестъ едри мажки влѣзли—шестъ мажки да търсятъ една бѣдна, испоплашена малка жена. Мажнietѣ били облѣчени по Пуритански и сериознитѣ имъ лица изражавали страшенъ фанатизъмъ. Сцената върху която поднали тѣхнитѣ поглѣди била една сцена на тишина; една съвѣтла малка стая къмъ която Гудъ Уайфъ Алденъ сѣдишкомъ си прѣдѣла и тихомъ си пѣяла. Тѣ не можали да познаятъ какъ нейното сърдце тупало отъ страхъ.

Единъ отъ мажнietѣ ѝ проговорилъ намръщено, „Видѣла ли си нѣщо отъ г-жа Дорка Голъ, Гудъ Уайфъ? Тя е позната като магьосница, и ний я търсимъ; ний я видѣхме да дохожда на самъ.“

За да избѣгне да отговори на въпросътъ имъ, Гудъ Уайфъ Алденъ почнала да се очудва и да пита въпроси: „Възможно ли е Г-жа Дорка да е магьосница? Кой би помислилъ такъво нѣщо? И кой ще да я е обвинилъ?“ Тогава, съ една усмивка, тя имъ казала да прѣтърсятъ къщата, ако обичатъ. Сѣдалнята стая била толкова малка щото не

имъ зело много врѣме да видятъ че никой нѣма скритъ, и тогава шестътъ мѫжие прѣтърсили мутвака, и най послѣ влѣзли въ спалнята; тѣ намѣрили стаята съвсемъ малка и съ твърдѣ малко мобели; единъ отъ тѣхъ поглѣдналъ задъ и подъ лѣглото, въ търсението спрѣло, защо шумътъ отъ тѣхнитѣ ботуши събудили бебето и то почнало да плаче — единъ високъ, ядосанъ, отъ цѣло сърдце плач. То се уплашило като видѣло тѣзи страшни, намръщени лица.

Гудъ Уайфъ Алденъ станала отъ работата си и въ прѣсторенъ гнѣвъ казала. „Нѣ разбудихте дѣтето ми съ това вапе тропание!“

И какъ плакало това дѣте! То съвсемъ побѣркало нашествениците, ни единъ отъ тѣхъ не дръзналъ да го приближи, а колкото за глѣдане задъ окаченитѣ дрѣхи, на тѣхъ никакъ не дошло на умъ подобно нѣщо.

Шестътъ мѫжие си тѣккали краката въ тѣхното бѣрзане да си излѣзватъ отъ стаята и къщата. Никога отстѣпление не е бивало тѣй внезнанно! Когато излѣзли вънъ дошло имъ на умъ че тѣ никакъ не прѣтърсили спалнята, тѣ задоволили себе си като мислили че понеже тѣ не могатъ да влѣзватъ въ стаята безъ да подигатъ такъва една буря, никой другъ не може да влѣзе, и че съдователно, бебето е едничкия притѣжателъ на стаята. Въобразете си отдѣхътъ и благодарността на Г-жа Дорка! Никога не е бебе плакало тѣй наврѣменно!

Нѣколко дни слѣдъ това една гемия отплувала за Англия, и г-жа Дорка била въ нея. Въ нѣколко мѣсяци жителите на Сейлъмъ и Бостонъ почнали да ся плашатъ отъ умножението на магиосничесето и ся ужасили на несправедливостта на присъдите. Тогава единъ господинъ отъ Бостонъ който билъ „обвиненъ“ поелъ работата въ рѣцѣтѣ си. Той далъ подъ сѫдъ обвинителя си за докачение честта и изискалъ 100,000 лири обезщетение. Този дѣрзостенъ актъ сторилъ повече отъ всяко друго нѣщо да спрѣ человѣците отъ обвинение за магиосничество. Малко слѣдъ това управителятъ Фипсъ освободилъ всички затворници обвинявани въ магиосничество. Отъ тогава па татъкъ не ся чуло вече името за магиосница въ Нова Англия.

Д.

ДАВАНIE СПОМАГАТЕЛНА РЖКА.

Не може да има никакво съмнение че мнозина сѫ онѣзи които ся нуждаятъ отъ съчувствие и помощъ. Интересътъ, съвѣтътъ и малкото материална помощъ показани къмъ други, често сѫ повлиявали мнозина къмъ добръ животъ. Всякой читателъ на биографии помни случап които подтвърдяватъ горѣкането: Биографията е едно свѣтло доказателство на факта че обществото е една велика и далечъ-простираща ся мрѣжа; тя открива една взаимна зависимостъ; тя показва нуждата за едно взаимно размѣнение на съчувствие, съвѣтъ и помощъ. Моралътъ който извличаме отъ горнето е този: ний трѣбва да внимаваме шото всички които подпаднатъ надъ нашето влияние да приематъ нуждната помощъ и нуждния съвѣтъ. Пази ся да не отправишъ Каниония въпросъ къмъ Господа: „стражъ ми съмъ азъ па брата си?“ Пази ся да не забравишъ великото учение на Ап. Павла: „Защото никой отъ насъ не живѣ за себе сп., и никой човекъ не умира за себе си“. Да прѣнебрѣгнемъ онѣзи които провиденето е хвърлило въ изпитѣ ржѣ, да имъ отричаме любовта сп., съвѣтътъ си и помощта си, е да ся откажемъ отъ една добра съвѣтъ и отъ Божието благоволение.

Никое дѣло на благость не ся изгубва. Нищо не стои тѣй видно и свѣтло въ собственната ни паметъ както малката благость които нѣкой роднина или приятель ни е показалъ въ минали дни. Много нѣща ний сме забравили, нѣ тѣзи изявления на любовъ и интересъ оставатъ неизличими върху плочинѣ на умътъ. Това е вѣрно и съ другите. Много грущици сѫ бивали избавени отъ заблудителния имъ путь само чрѣзъ едно приимюване на нѣкоя благость, и много уморени и отчаяни сѫ ся съвземали да продължаватъ битката на живота слѣдъ като имъ ся е показвало нѣкое дѣло на любовъ. Паметъта на тази любезна благость неизличимо ще стои. Мисъльта че никой ся не грижи за насъ е най отегчителна отъ всички впечатления. Ний нѣмалъ сѫмнѣнне че блѣдното и истощено лице на Лазаря прѣскаже лъчи па благодарностъ върху самитѣ кучета които близаха ранитѣ му.

Казва ся често че съвѣтъ постоянно ся захвърля на страна. Никой ся не учи освѣнь отъ опитностъ. Нѣ това не е истинно. Има хипади които ся нуждаятъ отъ съвѣтъ и които ся готови да го приематъ. Ний си спомняме мнозина които сѫ ся много ползвали отъ съвѣтъ на приятели. Има много мѫжие жени, момчета и момичета, които само ако чуяха една добра дума на правото врѣме щѣха да обѣрнатъ живота си къмъ добро. Често вѣзнатѣ сѫ въ

разновѣсие, и само една дума на съвѣтъ направя правата страна да надѣгне. Често и ний дохождаме до раздѣлението на пажътъ и гласътъ на мѫдростъ рѣшава изборътъ и бѫдѫщето направление на пажественето. Ний сме ся безмѣро ползвуvalи отъ съвѣтъ. Нѣкои сж бивали безвкусни, иъ разумъ и съвѣтъ ни спомогнаха да погълнемъ горчивата доза.

Така, сѫщо, и ний трѣбва да подаваме спомагателна ржка. Отъ насъ ся изисква да хранимъ гладнитѣ и да обличаме голитѣ. Ний трѣбва да се интересуваме въ дѣлата на ближния си. Ний трѣбва да пазимъ интересите на братството. Единъ животъ който не дава плодове на съчувствие и добри дѣла е пѣръ фалитъ—единъ паметникъ на велико себелюбие, запазенъ за Божието наказание.

T. A.

ФРАНЦУЗСКИЯТЪ ЧУЖДЕСТРАНЕНЪ ЛЕГОНЪ.

Може би най забѣлѣжителното войсково отдѣление въ свѣта е чуждестранниятъ легонъ на Франция. Всякога този легонъ ся праща на най голѣмата опасностъ. Когато има иѣкои голѣми мѫчинотии на които Французскитѣ власти неискатъ да излагатъ рѣдовната войска, чуждестранниятъ легонъ ся назначава за тази цѣлъ. Естествено въпросътъ ся подига, защо е това тѣй? Отговорътъ ся намира въ характера на човѣците които съставляватъ легона. Почти безъ исключение тѣ сж човѣци храбри, иъ тѣ иматъ едно минадо което тѣ искатъ да погребатъ за всегда. Мнозина отъ тѣхъ служиха инкогнито и не цѣнятъ за нищо живота си. Половината отъ тѣхъ сж чужденци, авантюристи и бѣжанци. Единъ писателъ казва че въ една дружина той намѣрилъ единъ Романски князъ който билъ подозиранъ че убилъ брата си; единъ Италиянски кавалерийски полковникъ, исклученъ отъ царъ Хумбертовата армия по причина че мамилъ въ картоиграми; единъ Руски инхилистръ които избѣгалъ отъ Сибирь; единъ владика отъ Нотръ Дамската църква въ Паризъ, исклученъ по причина на безнравственность; единъ Английски капитанъ, единъ Германски Контъ, който занимавалъ висока служба при царуванието на башата на сегашния Германски Императоръ.

ПЪРВИЯ ЗЖБЪ.

„Иване,“ извика тя, „бебето има единъ зжбъ!“ „Има ли?“ отговори той по единъ небрѣжливъ начинъ.

„Ти не ся виждалъ никакъ очуденъ.“

„Не. Всички бебета иматъ иѣрви зжби, и ако туй нѣмаше, може би, азъ щѣхъ доста да ся растѣвожа.“

„Азъ мислѣхъ че ще ти е драго да чуешъ.“

„Не. Азъ не виждамъ иѣкоя особенна причина за радостъ. Азъ съчувствувамъ съ бебето.“

„Съчувствувашъ? защо?“

„Зашто то има иѣрвия си зжбъ. То вече отвори първата глава на една дѣлга история на смѣщение. Твърдѣ скоро то ще има и други зжби.“

„То се знае че ще има.“

„Всякой новъ зжбъ му причинява болки. Тогава вторитѣ му зжби ще излѣзтъ и тѣ ще избутатъ тѣзи отъ мѣстата имъ. И това ще му причини болки. Нѣкои отъ новитѣ ще излѣзтъ криви, може би, и тогава то трѣбва да отиде на дентиста да ги управля. Постѣ то ще трѣбва да ходи при дентиста да му пълни зжбите, като ги пробива и бие съ чукътъ до катъ устата му заприличать на една велика каменна карпнера. Азъ не искамъ бебето да прѣкара живота си безъ зжби; иъ азъ трѣбва да кажа че азъ не виждамъ никакви причини за облѣпованната радостъ върху едно събитие което причинява толкова скрѣбъ и страдание.“

ЕДНА ПРИКАЗКА ЗД ЦАРИЦА ВИКТОРИЯ.

Когато царица Виктория била на седмъ или осмъ годишна възрастъ, нейното сърдце било плѣнено отъ една кукла която тя видѣла на прозорецътъ въ единъ дюкянъ. Обаче тя трѣбвало да чака докѣ спести около седмъ лева свои собствени пари и тогава да купи куклата. Най послѣ денътъ дошълъ, и тя платила цѣната и станала притежателка на куклата. Нѣ когато малката Лейди, съ куклата въ ржката, излизала отъ дюкянъ, при вратата стоялъ единъ бѣденъ и на глѣдъ мизеренъ човѣкъ. Той билъ близо при нея и изглеждалъ като че иска да й говори, привлеченъ може би отъ невинната благость на нейното изражение и иѣжностъта на сините ѝ очи. Нѣ макаръ че устнитѣ му ся движѣли, никакъвъ гласъ не излѣзълъ отъ устата му. Той ся помѣстилъ за да й направи пѣтъ. Той прѣдставявалъ единъ мълчеливъ измъченъ въззвиши съ своето сухо лице и трѣперяща челюсть.

„Да не искапъ да говоришъ на мене?“ попитала малката Лейди, като ся поспрѣла малко.

Насърденъ отъ нейния привлъкителенъ гласъ, бъдния човеckъ казалъ съ расстръпенъ гласъ:

„Азъ съмъ много гладенъ. Азъ не бихъ искалъ помощъ ако да не бѣхъ билъ толкова истощенъ отъ гладъ.

Неговите очи изражавахъ гладъ.

„Много ми е жално; азъ нѣмамъ пари или —“

„Неговите устни потръпрали съ едно смиренно, „благодаря ти, лейди“, и той си тръгналъ.

„Стой!“ извикала малката притежателка на новата кукла. Дѣтинскиятъ гласъ ся расстръпялъ и очите ѝ ся простили, когато проговорила. „Почакай една минута, моля“.

Тя влѣзла вътре въ дюкянъ, и ся приближила до г-жата която продавала и казала:

„О, моля ви, можете ли взе куклата назадъ и да я държите за мене до нѣколко дни?“

„Да, ако тъй обичате.“

Продавачката ѝ повърнала парите: и малката лейди бѣршикомъ излѣзла отъ дюкянъ и пустнала всички пари въ ржката на гладния човеckъ. Той останълъ като поразенъ отъ грѣмъ. Никога по напрѣдъ изобилието не било тъй излѣено върху него. Той избѣрборалъ, нѣ доволно високо за да чиятъ:

„Ако Богъ тя направѣше царица, то щѣше да бѫде защото ти заслужвашъ по причина на твоята благостъ!“

РАЗНИ.

Въ Съединенитѣ Държави въ Америка има повече отъ 100,000 доктори.

Миналата година, за петъ мѣсеки, въ цирковете въ Испания били убити за 1.000,000 лева коне, за 1.500,000 лева бикове, и 1,100,000 лева били дадени като заплата на служащите въ цирковете — всичко 3,600,000 лева. Испанските сиромаси нѣка гризатъ сухия хлѣбъ. Доволно е само да има удоволствие за окото.

Прѣди около двѣ години единъ богатъ търговецъ (житаръ) умрълъ въ Одеса и оставилъ 4,000,000 рубли за трите си дѣщери, подъ особени условия. Тѣ щѣли да наследятъ парите само слѣдъ като сѫ

слугували 18 мѣсеки или като перачки, или като работници по нивата. Врѣмето ся измивало и господиците станали притѣжателки на имуществото си. Дѣти били слугини, и третата вършила каква да е работа по разни кѫщи изъ Одеса. Тѣ нѣмали голѣма мѣнотия да си намѣрятъ мъста. Прѣзъ врѣмето когато тѣ били слугини, по малките дѣщери получили по повече отъ 500 прѣдложение за женитба, а по старата 450. Тѣ ги отхвърлили всички, а сега казвали че тѣ щѣли да продлѣжаватъ да живѣятъ въ едничното блаженство.

КНИЖНИНА.

Въ редакцията ся получиха слѣдующите списания и вѣстници:

Българска Сбирка, сп. за Книжнина и Обществени знания, год. V, кн. 7 и 8, Пловдивъ.

Медицински Сборникъ, сп. на Българските Лѣкарни, год. IV, Бр. 9 и 10, София.

Медецинска Бесѣда, мѣсечно популярно списание, год. IV, кн. XI, Видинъ.

Българска Илюстрована Сбирка год. I. Кн. 1, 2, 3, София.

Учителъ, мѣс. Педагогическо общество списание за учители и вѣснитатели, год. VI, кн. I, Пловдивъ.

Пролѣтъ, илюстровано списание за дѣца, год. VIII, кн. I, Ломъ.

Звѣздница, мѣс. ил. списание за дѣца, год. VII, кн. 7, София.

Домашенъ Приятелъ, мѣс. ил. сп., наука, религия, пропагиленостъ и домакинство, год. X, бр. 9, Самоковъ.

Пътешественикъ, мѣс. сп. по пътешествията и географическите открития, год. III, бр. 5 и 6, София.

Илюстрована Библиотека отъ приказки, № 1. *Папеляна и пр.* № 2, *Хубавица*, пълзя подъ редакцията на Д. Велковъ и Т. Тинковъ, Шуменъ.

Херодъ на бѫдѫщето, Антология, отъ Ив. Димитровъ, Кюстендилъ.

Списание на Бъл. Инженерно-Архитектно Дружество, год. III, кн. 8, 9, 10, София.

Изложение за състоянието на Шуменското Окръжие прѣзъ 1897/98 год., отъ Шумен. Окр. Управителъ Н. П. Бакаловъ.

Изложение за състоянието на Свищовското Окръжие прѣзъ 1897-98 год., отъ Свищовски Окръженъ Управителъ, Т. Бойчевъ.

Годишъ отчетъ на Варнен. Държав. Мѣжка Гимназия „Фердинандъ I“, за 1897-98 учебна год.

Отчетъ на Варненската Държав. Дѣвическа Гимназия „Мария Лупиза“ за учебната 1897-98 год.

Вѣстници: „България“, „Сила“, „Руй“, „Миръ“, „Свобода“, „Народни Права“, „Прѣпорецъ“, „Родина“, „Съвѣтникъ“, „Учителски Другаръ“, „Женски Свѣтъ“, „Оракъ“, „Дунавски Известия“, „Варненски Общински Вѣстникъ“, „Русенски Търговски Куриеръ“, „Пловдивъ“, „Зорница — Дѣтоводителъ“, „Странджа“, „Pandaisia“, „Автономия“, „Смѣхъ и Сълза“, „Народенъ Листъ.“